

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

21. leden 2025

NOVINKY

Program pro školy, školky, školní družiny

Masopust držíme...

25. – 27. únor 2025

Přijďte s námi slavit masopust – veselé období od Tří králů až do začátku postní doby na Popeleční středu. Období to plné bujarého veselí, karnevalů, maškarních bálů, dobrého jídla, zpěvu a taškařic. Původ masopustu – masa půstu, sahá až do 9. století. V muzejním ateliéru se žáci seznámí s tímto původně pohanským zvykem a jeho tradicí. Dozvědí se, co jíst na „Tučný čtvrtek“, co dělat na „Masopustní úterý“, proč říkáme „na Popeleční středu“ a mnoho dalšího. Pod vedením muzejních lektorů si poté vytvoří masku na maškarní bál, jednoduchý hudební nástroj, čepici s papírovými růžemi nebo masku kobyly, která nesmí chybět v žádném masopustním průvodu. Těšíme se na Vás.

Časy jednotlivých dílen: 8.00, 10.00, 13.00 nebo dle domluvy.

Vstupné skupiny: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč pouze za materiál; žáci a studenti škol bez předplacené permanentky 40 Kč; učitelé zdarma; v ceně programu je zahrnut materiál na tvoření a lektor.

Klíčové kompetence RVP: Kompetence k učení; Kompetence k řešení problémů; Kompetence komunikativní; Kompetence sociální a personální; Kompetence občanské; Kompetence pracovní.
Vzdělávací oblasti RVP: Člověk a jeho svět; Člověk a společnost; Umění a kultura; Člověk a svět práce; Doplnující vzdělávací obory.

Rezervace programů u průvodců na čísle 461 615 287 nebo na e-mail: info@rml.cz, kmoskova@rml.cz. Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková)

Výstava

Přírodní poklady Litomyšlska

18. leden – 27. duben 2025

Přestože značná část Litomyšlska byla během staletí přeměněna v kulturní krajinu, zůstala v okrajových a hůře přístupných územích celá řada lokalit s dobře zachovanou pestrou mozaikou různých druhů prostředí. To je zárukou překvapivě vysoké diversity rostlinných i živočišných druhů. Mnohdy narazíme i na druhy považované ve východních Čechách za vymizelé.

Jsou tu rozsáhlé lesní porosty jako lesy Kozlovského hřbetu, Lubenský les, Javornický hřeben, Vysoký les. V okolí Budislavi se zachovaly rozsáhlé reliktní bory. K významným lokalitám patří údolí řek Loučné a Desné, Jalového a Končinského potoka, poměrně četné jsou rybníky, zejména mezi Litomyšlí a Tržkem. Charakteristické je množství pramenů, místy tvořící významné mokřady. Také díky pastvě a řízenému managementu se podařilo zachovat lesostepní porosty na hůře přístupných stráních, které jsou významné svou květenou a faunou bezobratlých. Díky vápnatému podloží druhohorních usazenin jsou zde i četné kuesty (příkré svahy) a místy i bílé stráně.

Návštěvníci výstavy se budou moci s jednotlivými lokalitami i jejich obyvateli podrobně seznámit.

Komentované prohlídky pro veřejnost s autorem výstavy Luborem Urbánkem:

- sobota 1. 2. 2025 od 14 hodin
- sobota 1. 3. 2025 od 14 hodin

Prohlídky výstavy pro školy je možné objednat předem na emailu kmoskova@rml.cz (mateřské a základní školy) nebo urbanek.lubor@seznam.cz (střední školy).

(Lubor Urbánek, Petr Chaloupka)

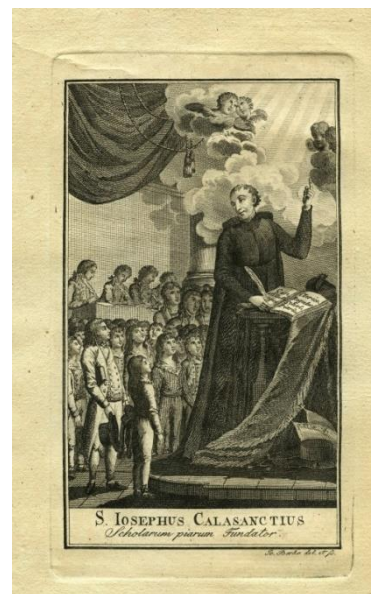
Výstava

Piaristé v Litomyšli

27. říjen 2024 – 21. duben 2025

Výstava k 380. výročí zahájení školského působení piaristů v Litomyšli, která vznikla společnými silami pracovníků Regionálního muzea v Litomyšli a Městské galerie Litomyšl, představí dějiny a působení místní komunity řádu zbožných škol.

Piaristé v Litomyšli provozovali jedno z nejstarších, největších a nejvýznamnějších gymnázií v Českém království a učinili z ní důležité vzdělávací centrum našich zemí. Jejich litomyšlskými školami (tedy nejen gymnáziem, ale i elementární školou a filozofickým ústavem) prošlo široké spektrum absolventů, kteří zanechali hlubokou stopu v soudobém politickém, kulturním

i společenském životě (Smetana, Klácel, Brauner, Šembera, Purkyně a řada dalších). V první polovině 19. století zde vedli veřejný filozofický ústav, který byl mezičlánkem mezi studiem na gymnáziích a vysokých školách. Tento ústav, dnes známý především z Jiráskovy *Filosofské historie*, se těšil velké vážnosti a působila na něm celá řada učenců evropského rozměru.

Vedle dějinné linie předešlé výstava také tematické celky zaměřené mj. na architekturu piaristických staveb a jejich výtvarnou výzdobu. Představí také významné osobnosti, jimiž byli např. rektorové koleje Florus Stašek (1782–1862), autor jedněch z prvních daguerrotypií v Čechách, či František Ambrož Stříteský (1912–1989), poslední litomyšlský rektor, odsouzený v roce 1950 Státním soudem za velezradu na 25 let vězení.

Komentované prohlídky výstavy pro veřejnost s autorem výstavy PhDr. Martinem Boštíkem se uskuteční v těchto termínech:

- **neděle 15. prosince 2024** ve 14 hodin
- **neděle 23. února 2025** ve 14 hodin
- **pondělí 21. dubna 2025** ve 14 hodin

Vstupné na výstavu bez navýšení za komentovanou prohlídku. Bez předchozího objednání.

Komentované prohlídky výstavy pro školy je možno objednat ve všední dny dle otevírací doby muzea:

- **první stupeň ZŠ** – kontakt: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, tel. 461 615 287
- **druhý stupeň ZŠ a střední školy** – kontakt: PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz, tel. 461 614 626

Vstupné na výstavu bez navýšení za komentovanou prohlídku.

Délka prohlídky dle domluvy, standardně 45 min.

(Martin Boštík)

Dětská herna

Oblíbená herna stále otevřena! Na své si přijdou kluci i holky. Přijďte se k nám schovat před sychravým počasím a příjemně strávit čas s dětmi. Můžete se těšit na obří lego, vláčkodráhu, dřevěnou stavebnici, domeček, kuchyňku a další hračky.

(Petr Chaloupka)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Čtení pod lavicí – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/cteni-pod-lavici.html>

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Litomyšl – hlavní město současné české architektury – <https://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/architektura.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

říjen – duben: Čt–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt Bedřicha Smetany není bezbariérový. Je přístupný pouze s vlastním asistentem a po předchozí domluvě.

Portmoneum – Museum Josefa Váchala není bezbariérové (několik schodů, úzké průchody apod.), přístupné je pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, Ph.D., 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Dětské programy – Renata Kmošková, 461 611 162, kmoskova@rml.cz

Piaristé / Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, 461 614 626, bostik@rml.cz

Přírodní poklady / Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele:

Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!